

УДК 021.61:050:316.774:378.4(477.51)

Н. В. Мороз,

заступник директора Наукової бібліотеки
Чернігівського державного інституту економіки і управління,
вул. Стрілецька, 1, м. Чернігів, 14033, Україна
Тел.: (04622) 5-69-81
e-mail: natmoroza@mail.ru

**МЕХАНІЗМ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ
У ГЛОБАЛЬНІЙ НАУКОВІЙ МЕРЕЖІ
(НА ПРИКЛАДІ НАУКОВИХ ЖУРНАЛІВ ЧДІЕУ)**

У доповіді розкриваються основні шляхи розповсюдження наукових публікацій Чернігівського державного інституту економіки і управління (ЧДІЕУ). Завдяки такому сучасному бібліотечному інструментарію, як репозитарії, реферативні та повнотекстові національні та міжнародні БД, Наукова бібліотека стає повноцінним членом інформаційного наукового товариства та відкритого освітнього простору.

Ключові слова: репозитарій, реферативні бази даних

Наукова комунікація сьогодення ставить перед сучасною бібліотекою завдання не тільки надавати інформацію щодо розміщення наукової інформації в мережі Інтернет, а і розповсюджувати таку інформацію.

Доступ до наукової інформації включає в себе обмін інформацією між дослідниками, науково-дослідними інститутами, вченими та громадськістю та розглядається як інформаційний взаємозв'язок інституту з науковим простором в Європі на основі можливостей Інтернету, інформаційних і телекомунікаційних технологій. Завдяки розповсюдженню наукових публікацій Чернігівського державного інституту економіки і управління (ЧДІЕУ) відбувається поширення наукових знань ЧДІЕУ, підвищення рейтингу цитування наукових публікацій науковців ЧДІЕУ, уникнення дублювання наукових знань (підвищення ефективності наукового процесу), підвищення прозорості наукового процесу та обмін науковими знаннями [2].

Інструментами для розповсюдження наукових публікацій у глобальній науковій мережі є:

- Інституційний репозитарій вищого навчального закладу;
- національна реферативна БД;
- міжнародні реферативні БД;
- національна база даних періодичних видань;
- міжнародні повнотекстові БД періодичних видань;
- національна наукометрична БД;
- міжнародні наукометричні БД.

Сучасний навчальний заклад вже не існує без відкритих освітніх ресурсів. Формування відкритого середовища ЧДІЕУ почалося від 1998 року, коли була створена та поступово розвинена повнотекстова база інституційної навчальної літератури, що відображена в локальній мережі інституту. На сьогоднішній день повнотекстова база інституційної навчальної літератури налічує більш ніж 3500 підручників, посібників, монографій, матеріалів конференцій, методичних посібників та інше. Наступним кроком у формуванні відкритого освітнього ресурсу стало створення у 2008 та 2010 роках сайтів журналу «Науковий вісник ЧДІЕУ. Серія 1. Економіка» та електронних наукових журналів «Чернігівський науковий часопис» у двох серіях – «Серія 1. Економіка і управління» та «Серія 2. Техніка і природа» з **on-line доступом до повнотекстових статей журналів** [1]. Таким чином, відкрився в мережі Інтернет науковий потенціал співробітників інституту економічного та технічного напрямків. Представлення електронного аналогу журналу «Науковий вісник ЧДІЕУ» в українській загальнодержавній реферативній базі даних («Наукова періодика України» на сайті Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського) та в його друкованому аналогу (журналі «Джерело»), міжнародній базі-каталозі наукових журналів **Ulrich's Periodicals Directory** американського видавництва *Bowker*, науковій базі економічної спрямованості *Business Source International* платформи EBSCO (США) дозволило активно використовувати науковим установам пошук та аналіз потоку серіальних видань інституту. На базі електронних колекцій навчальної літератури та наукової періодики інституту сформувався інституційний простір репозитарію, який є частиною окремої структури – репозитарію інституту.

Розглянемо механізм взаємодії та розподілення наукової інформації (рис. 1).

Бачимо, що від сучасної бібліотеки наукове суспільство вимагає:

1. Аналізувати, систематизувати та організувати доступ до інформаційних ресурсів мережі Інтернет, а саме: робити аналітичну роботу на предмет виявлення електронних версій періодичних видань в мережі Інтернет; систематизувати періодичні видання відкритого доступу за галузями знань та надавати інформацію на сайтах бібліотек.

2. Здійснювати підтримку, аналіз, редагування та представлення електронного архіву (архіви наукових журналів, інституційного репозитарію вищого навчального закладу та ін.).

Список використаної літератури:

1. *Белінська В.М.* Інституційний репозитарій як інструмент інформаційного забезпечення навчальної, наукової та міжнародної науково-дослідницької діяльності ЧДІЕУ [Текст] / В. Белінська, Н. Мороз // Вісник книжкової палати. – 2013. – № 8. – С. 22-25.
2. Концепція розвитку інституційного репозитарію, інформаційного забезпечення навчальної і транскордонної науково-дослідницької діяльності Чернігівського державного інституту економіки і управління на 2013-2018 роки [Текст] / упоряд. В. М. Белінська, Н. В. Мороз. – Чернігів, 2012. – 11 с.
3. *Пармонов С.* Как подготовить журнал для отправки в Thomson Reuters [Електронний ресурс] / С. Пармонов. – Режим доступу: <http://wokinfo.com/russian/>. – Назва з екрана.

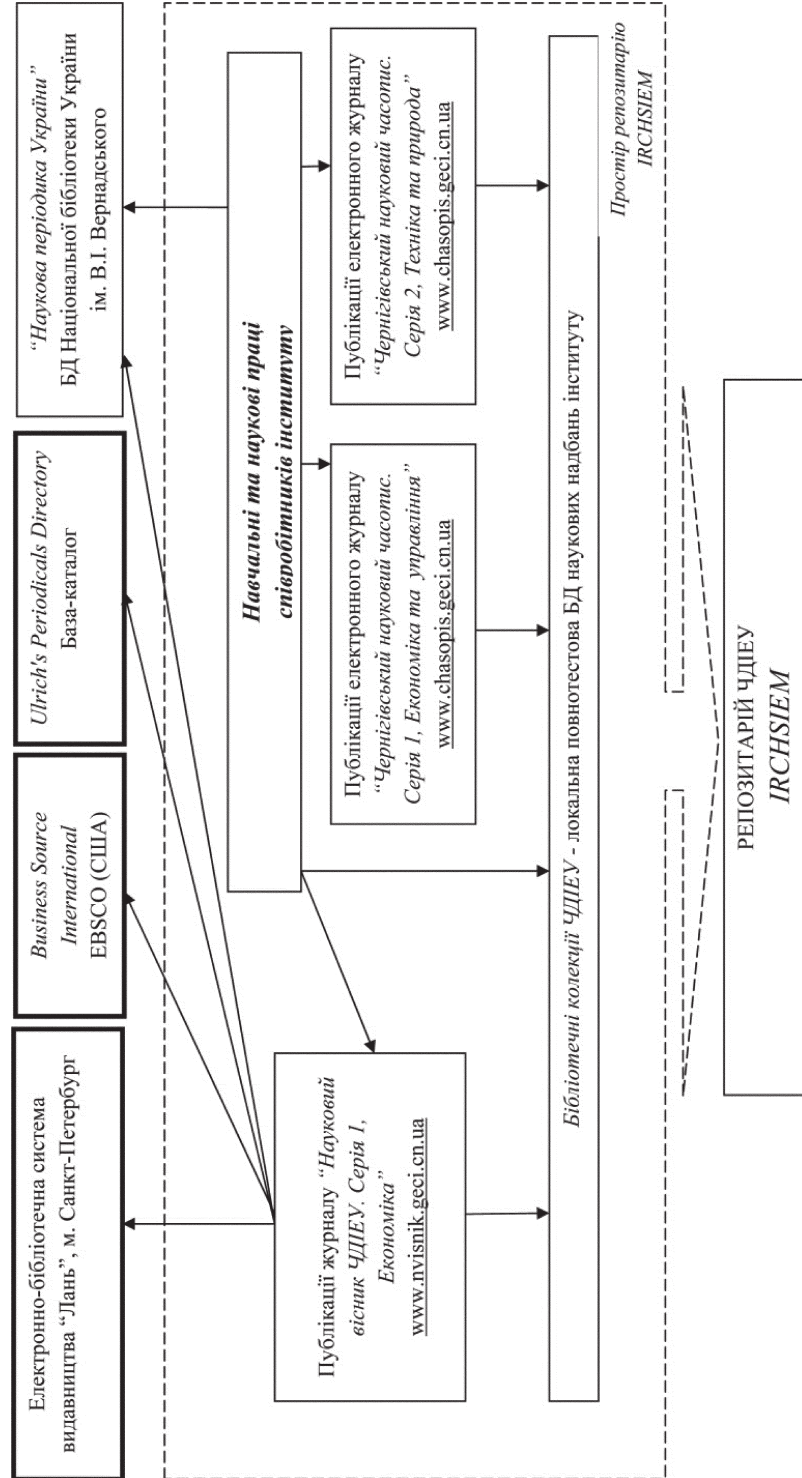

Рис. 1. Механізм доступу до наукового та освітнього простору інституту

References

1. Belinska V. M., Moroz N. Instytutsiinyi repozitarii yak instrument informatsiinoho zabezpechennia navchalnoi, naukovoї ta mizhnarodnoi naukovo-doslidnytskoi diialnosti ChDIEU [The institutional repository as an instrument of informational support of educational, scientific and international activities of ChDIEM]. *Visnyk knyzhkovoї palaty*, 2013, no. 8, pp. 22-25.
2. Belinska V. M., Moroz N., editors. *Kontsepsiia rozvytku instytutsiinoho repozytariiu, informatsiinoho zabezpechennia navchalnoi i transkordonnoi naukovo-doslidnytskoi diialnosti Chernihivskoho derzhavnoho instytutu ekonomiky i upravlinnia na 2013-2018 roku* [The conception of development of institutional repository, informational support of educational and international activity of the Chernihiv State Institute of Economics and Management in 2013-2018]. Chernihiv, 2012, 11 p.
3. Paramonov S. *Kak podgotovit zhurnal dlya otpravki v Thomson Reuters* [How to prepare a journal for sending to Thomson Reuters]. Available at: <http://wokinfo.com/russian/> (accessed on 05.05.2014)

Надійшла 10.05.2014

Н. В. Мороз,

заместитель директора Научной библиотеки
Черниговского государственного института экономики и управления,
ул. Стрелецкая, 1, г. Чернигов, 14033, Украина
Тел.: (04622) 5-69-81
e-mail: natmoroz@mail.ru

МЕХАНИЗМ РАСПРОСТРАНЕНИЯ НАУЧНЫХ ПУБЛИКАЦИЙ В ГЛОБАЛЬНОЙ НАУЧНОЙ СЕТИ (НА ПРИМЕРЕ НАУЧНЫХ ЖУРНАЛОВ ЧГИЭУ)

Аннотация

В докладе освещены основные пути распространения научных публикаций Черниговского государственного института экономики и управления (ЧГИЭУ). Благодаря такому современному библиотечному инструментарию, как репозитории, реферативные и полнотекстовые национальные и международные БД, Научная библиотека становится полноценным членом современного информационного общества и открытого образовательного пространства.

Ключевые слова: репозитарий, реферативные базы данных, полнотекстовые базы данных

N. V. Moroz,

Deputy Director of the Scientific Library of
the Chernihiv State Institute of Economics and Management
1, Striletska Str., Chernihiv, 14033, Ukraine
Tel.: (04622) 5-69-81
e-mail: natmoroz@mail.ru

**A DISSEMINATION MECHANISM OF SCIENTIFIC
PUBLICATIONS IN GLOBAL SCIENTIFIC NETWORKS (ON
EXAMPLE OF SCIENTIFIC JOURNALS OF CHSIEM)**

Summary

The purpose of the paper is an elucidation of the main dissemination mechanisms of scientific publications of the Chernihiv State Institute of Economics and Management (the ChSIEM). The subject of the article is a modern library toolkit: repository, national and international abstract databases as well as full-text ones. A scientific library becomes a full member of modern informational society owing those databases. The findings of research is an analysis of electronic archives of the Scientific Library of the ChSIEM.

Keywords: repository, abstract databases, full-text databases